

ZAPISNIK

sa 13. sjednice Povjerenstva za ravnopravnost spolova održane 28. listopada 2016. godine na galeriji Gradske vijećnice, s početkom u 16,40 sati.

Prisutne članice: Alessandra Selak, Korana Kraguljac, Đeni Hrvatinić i Andreja Rudančić-Lugarić.

Odsutna: Smilja Simunić-Kuzmanić (*opravdala je izostanak*).

DNEVNI RED:

1. Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama

AD 1.) Uvodna obrazloženja podnijela je predsjednica Povjerenstva informiravši članice o tematskoj sjednici Povjerenstva za ravnopravnost spolova PGŽ koja je održana prošli tjedan u Rijeci. Sjednica je bila posvećena Nacionalnom danu borbe protiv nasilja nad ženama, a raspravljalo se o oblicima pružanja besplatne pravne pomoći ženama žrtvama obiteljskog nasilja. Na sjednici su prisustvovala odvjetnice koje rade pro bono za one obitelji koje ostvaruju pravo na pravnu besplatnu pomoć, a koje su izvijestile o svojim iskustvima iz prakse. Pravo na besplatnu pravnu pomoć imaju osobe koje imaju niži imovinski cenzus, odnosno osobe kojima prihodi po članu domaćinstva iznose manje od 3.300,00 kn. Djeca, invalidi i osobe koje imaju pravo na zastupanje po posebnom zakonu su oni koji ulaze u kategoriju onih koji imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć.

Kad je riječ o nasilju i zaštiti žena, Hrvatska je u zadnjih dvadesetak godina napredovala kroz donošenje određenih zakona. Ali, priča se o tome otvoreno, ipak se percipira da nasilje koje se doživljava unutar četiri zida nije privatna stvar. Međutim, brojke pokazuju da se nasilje nije smanjilo. Posebno u Hrvatskoj došlo je do povećanja kaznenih djela nasilja u obitelji, što je zabrinjavajuće. Dok se broj prekršaja smanjio, kaznena djela su u porastu, posebno kaznena djela silovanja, a u Rijeci u prvih osam mjeseci ove godine broj prekršaja u odnosu na prošlu godinu pao je za sto, dok je broj kaznenih djela ostao isti. Riječ je o tri kaznena djela u prvih osam mjeseci ove godine, od čega su dva kaznena djela silovanja. Počinitelji su bili u 92% slučajeva muškarci, a u 7,9% je bilo riječ o ženama. Bilo je 38 žrtava trgovanja ljudima. Zabrinjava porast silovanja preko 100% među bliskim osobama: u 60% slučajeva je događaj koji se zbio između pastorke i očuha.

Također je spomenuto da postoje propusti u sustavu kao što je dvostruko uhićenje gdje u slučaju poziva policija uhiti i žrtvu i počinitelja, i to su ti propusti gdje se ustvari na isti način tretira i počinitelj i žrtva. Često dolazi i do sudskog puštanja nasilnika da se brani sa slobode, zamjena pritvora izricanjem zaštitne mjere. Problem je u tome što policija nakon toga slabo ili nikako nadzire osobe kojima su izrečene zaštitne mjere i onda se događaju recidivi.

Verbalni napadi i prijetnje odvjetnicima i njihovim klijenticama su dosta česta pojava, no ti verbalni delikti se rijetko prijavljuju iz razloga što bi prijava mogla biti okidač nasilniku da s verbalnog prijeđe na fizičko zlostavljanje. Žene se najčešće obraćaju radi razvoda braka, uzdržavanja i problema koji se tu javljaju. Mnoge žene iako su svjesne da mogu prijaviti nasilje u obitelji to ne čine, ne zbog srama nego zbog straha. Odvjetnica se osvrnula i na medije koji često senzacionalistički izvještavaju o slučajevima obiteljskog nasilja, kao i o ljudima koji nakon što prijave obiteljsko nasilje i sami budu sankcionirani, a gotovo se uopće ne osvrću na pozitivan aspekt promjena koji se dogodio tijekom godina. Također je pojasnila razliku između prekršaja i kaznenog djela. Prekršaji su lakši oblici nasilja koji se mogu svrstati u četiri kategorije: psihičko, fizičko, seksualno i ekonomsko nasilje.

Predsjednica najavljuje da bi u proceduru trebao ići novi Obiteljski zakon, koji je u svojim nekim odredbama užasno rigidan i zato ne očekuje poboljšanja u tom segmentu ili za žene nekakvog rješenja. Smatra da će nažalost biti sve gore, ako bude usvojen taj Obiteljski zakon.

Između ostalog, osvrnula se i na sramotan podatak da skoro sve političke stranke ili Koalicije nisu poštovale propisanu zastupljenost žena na kandidacijskim listama, odnosno nisu poštovali žensku kvotu na kandidacijskim listama za Hrvatski sabor. Nakon prošlogodišnjih parlamentarnih izbora u Sabor je ušlo 15% žena. Među zastupnicima Hrvatskog sabora ove će godine, sukladno izbornim listama, biti najmanje žena od 1995. godine. Unatoč zakonskoj odredbi od najmanje 40 posto žena na izbornim listama, ta se kvota ni prilikom ovih parlamentarnih izbora nije poštivala, a kršile su je gotovo sve stranke.

Nakon kraće rasprave u kojoj su sudjelovale sve članice, Informacija o obilježavanju Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama primljena je na znanje.

Završeno u 17,10 sati.

Zapisničar:
Predrag Hajtić

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA
Alessandra Selak